

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za več kratko naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

„EDINOST“
Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.
Naročnina znaša:
za celo leto . . . . . 24 kron
za pol leta . . . . . 12 „
za četrt leta . . . . . 6 „
za en mesec . . . . . 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posebne številke po 6 stotink (3 avč.); Isten Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Delavsko gibanje.

I.

Te dni je socialistična stranka širila po našem mestu in po spodnji okolici v velikem številu neki poziv, izdan od avstrijske strokovne komisije do delavcev in delavk vseh strok Avstrije.

Poziv povdarja uvodoma, kako je Koerberjeva vlada obljubila v svojem prestolnem govoru, da bo povspesovala razvoj zakonodaje v varstvo delavstva in glede delavnega časa; kako da je obljubila skrbeti za to, da se uvede čim prej zavarovanje delavcev po uvedeni zavarovalni za starost in onemoglost; in kako da je dne 24. oktobra 1901 vlada izjavila, da bo z ozirom na vladajočo gospodarsko krizo delovala na to, da bo dobro preskrbljeno glede prilike za delo.

In potem stavlja poziv »avstrijske strokovne komisije« vprašanje: koliko teh obljub je izpolnila Koerberjeva vlada?! Odgovor se glasi: za delavce nič, proti njim pa jako veliko! Za lajšanje bede da je imela vlada le lepe — govore. Ona da je se svojimi uredbami onemogočila pravico delavcev do samouprave in svobode v strokovnih društvih. Pod režimom te vlade da se je koalicijsko pravo delavcev skoraj popolnoma onemogočilo! In to je zagrešila ista vlada, ki zahteva povišanje krvnih davkov in milijone denarja v popolnoma neproduktivne svrhe!

Glede Koerberjeve vlade prihaja poziv do zaključka, da od te vlade imamo pričakovati le novih obremenitev in poslabšanja življenja po »blaginjah«, ki nam jih prinese avstro-ogrski dogovori, nove trgovinske pogodbe in carine!

S tem je poziv strokovne komisije obratunal s Koerberjevo vlado, da neposredno na to zapričenja obračun z avstrijskim parlamentom. Ta obračun pa je zelo kratak — sumarni. Zaključek je uprav lakonično stisnjen: od avstrijskega državnega zbora nimajo delavci tudi ničesar pričakovati! Od tega parlamenta — ki je vladan od izkoriščevalcev — da ni pričakovati, da bi kaj storil proti bedi delavstva! Isti da bo le skušal zvrniti na delavce troške političnih in narodnih zmešnjav.

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Epital **Ksaver-Sándor-Gjalaki**; prevel **M. C.**

Potisnivaši se globlje v kot kočije z zadovoljnim tihim nasmehom v licu je pomrtnal še glasno:

— V resnici divna deklica — in nekaj spominja na siroto!

Še nekoliko minut in stara kočija se je približala staremu dvoru Lipajaku. V svetli noči je Lev najprej razložil dolgi ozki vrt s češpljami in pod njim njivo do ceste. Potem se mu je na ovinku ceste za nizkim gričem prikazala pred očmi z mesečino oblita dolga aleja jablan. Visoke veje, redkeje v višinah, so se mirno in brez gibanja vpenjale naravnost proti zvezdnatemu nebu in mesec se je prevlačeval skozi nje se svojimi žarki in videti ga je bilo za njimi. Najvišji vrhovi jablan so se nejasno zlivali z zasni-vano zračno tišino, in bilo je kakor da se čuje dremanje vejevja in listja.

Na urodu aleje spoznal je Lev svoji ljubljenci še iz otroških let — dve stari — stari lipi. Malo da ni velel kočijažu ustaviti, da bi poletel k njima. No, v isti čas se mu

Konkluzija se zgošča v odgovoru na vprašanje: »Kaj store delavci in delavke?« Odgovor se glasi: Oborožijo naj se za bodoči boj! Vstopijo naj v organizacije zavednega delavstva! Spopolnijo naj strokovna društva! Agitirajo naj zanje, kjer se jim nudi prilika! Pridobivajo naj obstoječim organizacijam novih bojnikov! Skrbe naj za sredstva za bodoči boj!

Ta poziv vzbuja naše zanimanje v mnogokaterem pogledu. Pred vsem moramo priznati, da je napravilo na nas ugoden utis, da so se izdatelji tega poziva izognili tistemu slepemu mahanju po nacionalizmu, tistemu krivičnemu podtikanju, kakor da bi bil nacionalizem in le nacionalizem kriv vsemu zlu, ki tare delavske mese.

Mnogo od tega, kar trdi poziv, je krvava, žalostna resnica. Mnogokatera obtožba je sicer resnična, ali premalo konkretirana ozirom na vzroke, ki so rodili zlo.

Zato hočemo tudi mi spregovoriti par besed o tem pozivu ter obrazložiti svoje stališče nasproti obtožbam na adresu vlade in parlamenta, in svoje nazore o samopomoči, kakor jo nasvetuje poziv avstrijske strokovne komisije.

Politični pregled.

V Trstu, 13. januarja 1903.

Spravna akcija. Težišče spravne akcije, ali bolje rečeno: priprav za bodoče konference čeških in nemških zaupnikov, je bilo v nedeljo v Pragi, kjer so se v hip — ko se je tam v isti stvari mudil tudi minister Rezek — sešli člani izvrševalnega odbora mladočeške stranke. Ker se je to velevažno posvetovanje vršilo v nedeljo, na dan torej, ko listi ne izhajajo, nimamo še praških listov, iz katerih bi mogli posneti podrobnejih in zanesljivejših podatkov. Zadovoljiti se moramo torej z brzojavnimi poročili v dunajskih listih.

Pred sejo izvrševalnega odbora so se zbrali v pogovore odličnejši v Pragi bivajoči mladočeški poslanci. Teh pogovorov se je udeležil tudi minister dr. Rezek. Ta poslednji je informiral poslance o sedanjem položaju, na kar je sledila večurna razprava, kateri je bilo glavnim predmetom vprašanje: kako naj se mladočeški poslanci vedejo nadalje nasproti spravnim konferencam? Resnično

je to videlo neumno in smešno. Ali, ko je kočija že odšla mimo njiju, moral se je še enkrat ozreti na njiju, in ko je zapazil, da je pod njima še tista stara klop in še tisti steber s sv. Antonom, zaščitnikom domačega blaga, tedaj je občutil ra lost in se mu ni zdelo smešno verovati v svetčevo moč.

Tam tik pred starim dvorom na kraju gospodarskega dvorišča prikazal se mu je drevored g stih divjih kostanjev, a na nekem nekoliko redkejem mestu prodirala je na tanke veje rudeča luč sipajoča se iz okna starega doma, čegar dolga visoka streha se je le deloma prikazala za drevjem.

— Oj dom — dom — jedino pribežališče! je šepnil Lev razburjeno in zanosno. — Kako to svetli ljubko, prijazno in vabljivo. Skoro cela pripovedka o mirnem lju bem življenju pod tako streho. — Njegova duša se je vsa valovila. Niti sam ne bi bil mogel reči, od česa je takov? Ali navaljujejo nanj spomini iz mlade dobe, ali je ljubezen do rojstne grudi, ali je lepota kraja, ali je misel na stara roditelja, za katera počuti silno vroče čustvo ljubezni.

— Daj, pohiti! — je zaklical Štefča, da si je ta poslednji, da bi storil enako paradnemu kočijažu, že pognal konja z bičem in sta stara belca nekoliko hitreje stopala po

krilo mladočeškega kluba ne odklanja le predlogov Koerberjevih, marveč je tudi proti temu, da bi se Čehi tudi dalje udeleževali spravnih konferenc. Zmerneja struja z drom. Pacakom na čelu sicer odklanja istotako vladne predloge, ali meni, da naj se udeležnikom konference dade prilika, da bodo mogli postaviti predloge za spremembo v zmislu čeških zahtev. To menenje zmerneje struje je tudi res nadvladalo toliko na tem posvetovanju, kolikor tudi pozneje v seji izvrševalnega odbora, kjer so soglasno izjavili, da so predlogi vlade nevsprejemljivi, a da je imenovati pododbor, ki ima sestaviti primerne predloge za spremembo ter zastopati iste na posvetovanjih z nemškimi udeležniki. (Povdariti pa moramo, da v seji izvrševalnega odbora minister Rezek ni bil navzoč.) V ta pododbor so bili izvoljeni posl. Kramar, dr. Fort in Pantuček.

Kolikor se dostaje taktičnega postopanja, ni izvrševalni odbor dal poslancem nobene določene direktive. Prepuščeno je parlamentariški komisiji in mladočeškemu klubu v državnem zboru samemu, kako stališče je zavzeti poslancem nasproti posamičnim predlogom v zbornici.

V nedeljo pred in popoldne je imel dr. Rezek še ponovne pogovore z raznimi češkimi odličnjaki. Mej drugimi sta bila pri njem neposredno po seji izvrševalnega odbora dr. Pacak in dr. Kramar. Na Dunaj se je povrnil včeraj.

Med Avstrijo in Italijo. Kako se danes sramoti v Italiji in še posebe v Rimu vse kar je avstrijskega, kako se norčujejo iz našega poslanstva v Rimu — to smo čitali že neštivilnokrat v laških listih od one druge in tudi te naše strani črnorumenih mejnikov. Znano je tudi, da se ta sramotnja ponavljajo že — vsaj 25 let, to je, od časa, ko je umrl Viktor Emanuel II. V potrdilo temu je prinesel nedeljski »Corriere della Sera«, iz Milana malo sličico, ki se glasi: O priliki pogreba pok. Emanuela II. so bili med drugimi grbi izobešeni tudi oni Tridenta, Trsta, Istre itd. Tedanji avstrijski poslanik v Rimu je šel k tedanjemu laškemu ministru-predsedniku Depretisu, zahtavaje, naj se avstrijski grbi odstranijo.

Depretis je dal pozvati k sebi tedanjega rimskega župana Ruspolija, kateremu je po-

nekoliko vzvišeni poti, hitreje nego popred po ravni cesti.

Konja se še nista ustavila, ko je on že skočil iz kočije in že je bil na pragu velikega starinsko zidanega dvora, sezidanega po ukusu minolega stoletja. Beli, šareni in črni psi — celo krdelo — so bolj veselimi nego hudobnim lajanjem, obkrožili kočijo od vseh strani, veselo poskakovaje okolo konj in Štefča. Samo eden psov je ostal v strani, sedé na zadnjih nogah in vedno pogleduje proti meseču. Ob tem je silno in vsakojakih tonih zavijal in čudno — strahotno so doneli ti bolesta zvočki v tih noči.

Mej tem so se odprla vrata gospodskega doma in s svečo v roki se je prikazala nizka sključena starka težkih nog, ali še dovolj krepka in s še zadosti gostimi sivimi lasmi pod nočno kapico.

— On je — on je — moj Levica — o dete moje! — je yakliknila milim tresočim se in v jok silečim glasom pak je položila svečo na kamenitno stopnico ter je objela sina poprej, nego je mogel on spregovoriti eno samo besedo. Razna stare gospe bilo je še drugih ljudij, no Lev ni videl in ni opazil ni enega; neprestano je gledal le mater in jo objemal ter jej z dolgimi — dolgimi poljubi obsipal staro lice. Neka silna ekstaza

vedal o intervenciji avstrijskega poslanika. Ruspoli je izjavil, da grbi morajo ostati na svojem mestu, da jih on ne da odstraniti in da rajše takoj odstopi, nego da bi moral dati odstraniti omenjene avstrijske grbe. Grbi so ostali na svojem mestu vkljub avstrijski intervenciji!

Kaj in kako je ukrenila naša avstrijska vlada na taka izzivanja, to ne stoji zapisano v omenjenem listu.

Mi menimo, da je radi tistega znanega ljubega miru, ki mora pokrivati vse grehe naše avstrijske diplomacije, opustila vsak nadaljnji korak ter tako pustila odprto pot nadaljnjim nštetim provokacijam, ponavljajočim se redno in z neverjetno drznostjo.

Labi so ponozni na svoje »otročje« demonstracije tolerirane po naši diplomaciji, in — sojeno z njihovega stališča — imajo popolnoma prav! Nam pa bi se dozdevalo, da je teh »šal« dovolj in da je že skrajni čas, da se našim »dobrim« zaveznikom pove jasno in enkrat za vselej, naj se oni producirajo v svoji domovini kolikor in kakor jim drago, nas pa in naše grbe naj puste lepo na miru!

To moremo zahtevati tem laglje, ker nas je poučilo že mnogo izgledov, kako se tam na oni drugi strani Adrije silno občutljivi, če se je na naši strani dogodilo kaj, pa bilo to še tako malenkostno, kar si oni tolmačijo kakor žaljenje. Vsi, od prvega oficijozusa pa do najodkritejega iredentističnega glasila, vsi se združujejo v znamenju užaljenega jim narodnega ponosa in se derejo po — »zadostženju«. In naša diplomacija je vsa po koncu in bi — ako bi se zahtevalo od nje — dotičnega »zločinca« stavila magari na gro-mado, po pravem srednjeveškem uzoru, da le potolaži svoje užaljene — zavez-nike. Naša diplomacija je vsa iz sebe, ako se je na naši strani dogodila najmanja demonstracija, tam na oni strani se pa kar vrste izzivanja; a italijanska diplomacija ne le da se ni najmanje ne razburja radi tega, marveč še azistira, sedaj tiho, pasivno, sedaj zopet tudi aktivno, kakor že zahteva značaj trenutka in prilike.

Temu razmerju, nečastnemu za našo monarhijo, mora biti enkrat konec! Razmerju, v katerem dajamo mi poljube in dobivamo v zameno — pljuske v obraz.

Slavnosti o priliki petindvajsetletnice vzetja Niša. Včeraj se je v

mu je vzdigala dušo in sladila sree. Že dolgo ni občutil enako in popolnoma se je prepustil temu čutstvu. A to čutstvo je bilo tako sladko — tako dobro, tako prijetno! Popolnoma se je prepustil svojim občutkom, ker ni trpel več na sramožljivosti povsem mladega človeka, ki se iz dražestnega in dobrega samoljubja boji, da bi mu od prevelikega čutstvovanja trpelo možtvo; niti ni sedaj delovala njegova filozofija, niti ni deloval prisvojeni hladni način zavestnega človeka, niti ne besedičenje razuma. Vse to je izginito brez sledi pred veliko ljubeznijo materino. V tem hipu je bil tako blažen, da se je vse njegovo dosedanje življenje zgubilo nekam, in bilo mu je, kakor da je mlad — še popolnoma mlad. Hotel je nekaj reči, ali ni mogel izustiti niti besede. Še le tedaj, ko ga je starka, vsa oblita od solz, izpustila iz objema, se je nekoliko zavel ter je jasnim smejočim se obrazom povprašal za očeta.

— Ah, glej — kaka sem jaz! Puščam te tu — na pragu. Peter — Jurij — Magda — Pepo — kje ste?! Primate in odnesite stvari mladega gospoda gori. — Da — Peter moj stari — daj, vzemi ti in odnesi gori v modro sobo. A kje je gospiča? — Torej pojmo, Lev — gori k očetu! On te komaj čaka. Nismo sami. Tebi na čast je oče pozval

Nišu z velikimi slavnostmi praznovala petindvajsetletnico, odkar je srbska vojska zavzela trdnjavo Niš in s pokojnim kraljem Milanom na čelu korakala v mesto. Blagoslovilo se je mesto, kamor se postavi spomenik kralju Milanu in vojskom, ki so bili v tej vojni ubiti. Po blagoslovljenju bilo je vsprejemanje na dvoru in je kralj Aleksander delil odlikovanja ministrom. Kralj je podaril 80.000 frankov za gradnjo bolnišnice v spomin kralja Milana.

Kralju Aleksandru došla je od ruskega carja sledeča brzojavka:

»O priliki petindvajsetletnice osvoboditve mesta in trdnjave Niš, ko si je srbsko orožje steklo najslajnejšo slavo v rusko-turški vojni, mi je jako ljubo, da morem izreči željo, naj bi srbska vojska še nadalje napredovala na korist mirnemu razvoju in prosvetanju srbskega naroda, tako sorodnega ruskega naroda.«

Kralj Aleksander je carju odgovoril tako-le:

»Najgloblje ganjen po iskrenih čestitkah, hitim zahvaljevati se vašemu veličanstvu na željah, izrečenih moji dragi vojski in mojemu narodu in želim vašemu veličanstvu srečo in blagostanje ter vaši vrli vojski in vašemu narodu slavo in veličino.«

Dogodki v Maroku. Dne 7. t. m. nabajal se je načelnik ustašev Bu Hamara le še 4 ure hoda od marokanskega glavnega mesta Feza. V Fezu se zatrjuje, da sultan nameruje pobegniti v Rabat. Tudi nemški konzul se pripravlja, da se svojimi sorojaki odpotuje iz Feza. Položaj sultana da je obupen; njegova vojska je popolnoma v neredu in vojniki prodajajo orožje načelniku ustašev. V mestu vlada velik nemir.

Tržaške vesti.

Prevzvišeni škof dr. Nagl je že popolnoma okreval in more opravljati zopet svoje posle.

Dogodki v tržaški škofiji. »Slavenska Misac« piše:

Presvetli škof Nagl je poskrbel za nemško propoved v cerkvi sv. Antona Novega na starega leta dan. A za slov. postne propovedi? Oh, za te je njemu toliko, kolikor za lanski sneg. Brigajo njega Slovenci! Dosti je, da ustreza Italijanom ter da na cerkvenem polju odpira pot Nemcem do Adrije. On računa na dobrosrčnost Slovencev in misli, da ti itak ostanejo zvesti sinovi katoliške cerkve, če tudi se jim beseda božja oznanja v neumljivem jim jeziku. Oao, kar so v katoliških cerkvah Trsta poprej uživali Slovenci, kakor avtohton narod, uživajo sedaj nemški doseljenci, za katere menda še ni zadosti, da jim vladika prireja posebne konference v svoji rezidenči, česar ni storil dosedaj noben škof, ampak hoče se jim tudi javnih propovedi v cerkvi! Resnična je beseda: Došli bučani, iztjerali kučane.

Ali samo treba videti, kako dolgo bodo ti kučani (hišni ljudje) trpeli, da jim drugi zaljubljeno gledajo na ta njihovi prag. Slovenci so sicer res dobrodušni, kakor v obče vsi Slovani, ali tudi ta dobrosrčnost ima svoje meje. Škof Nagl se kruto moti, ako misli, da

goste. Župaik je tu, tudi Lukačič je tu — in ujee Tomica in tetka Brigita — vsi čakajo tebe. A kaj si delal tako dolgo? Misliš, da prideš že za poludne.

Lev ni nič odgovoril, le stisnil je materino roko čvrsteje. Tako sta šla do stopnice, ki so vodile v prvo nadstropje. Tu je mati privzdignila svojo nekoliko višje k licu sinovemu in ga motrila pazno. Dozdevalo se jej je, da je lice preveč blede in upalo. Gledati je začela prestrašeno. Bila je prepričana, da jej je sra težke bolan in že je mislila na prsno — bolezen — na jetiko — in že je odprla usta, da bi ga vprašala, kje da občuti največ bolečino, ali ni si upala izreči svoje misli in ni rekla nič, le en vzdih se jej je izvil.

V resnici mu je vnanjost izgledala nekako izmučena, skoro bolna. Visoko, precej suho telo je nosil pripognjeno, koraki so mu bili leni. Suho lice mu je bilo upalo in že prekrizano z gubami. Temno rjavni očesi stišali globoko in zaviti orlovski nos je radi tega izgledal večji, nego je v resnici bil. Na senčih je bilo opaziti redkeje in osivele lase. Mati, ki ga je gledala dalje in dalje — je vzdihnila v drugič in v mislih so jej že bili razni čajji in razne rastline, ki se mečejo v kopolji.

(Pride še.)

more to dobrosrčnost izkoriščati do skrajnosti.

Z našim »Piccolo« gre niz dolu. Nekdaj je imel naš »Piccolo« svoje zaupnike na vseh konceh in krajih. Naš »Piccolo« je bil obveščen o vsem, kar se je kje zgodilo. Vedel je kaj se vrši in snuje na državnih oblastih, na škofiji, v cekvenih krogih. Vedel je, o čem so ukrepale kongregacije v Rimu, kaj so sklenile itd.

Sedaj pa siromak ne more več doznati, kaj se godi — v Riemanjih!

In Riemanje so tako blizu, pred nosom! Graška »Tagespost« še le ga je morala opozoriti na to, kar se godi v Riemanjih! Kako naj si tolmačimo to dekanenco? Kaj je vzelo sapa njegovim zaupnikom v glazuro-kavicah in v — talarju?! Ali ni več kontakta med njim in njimi? Ali pa so se morda vsem skupaj zmešali — riemanjski računji?!

Ali bodi, kakor hoče: to je stvar njihove židovsko-liberalno-iredentarsko-reformatorsko pobožne domačije, v katero se nočemo dalje utikati!! Ali preznačilno je — to moramo že povdariti —, da so dogodki prisilili »Piccola«, da se usiljuje za mentorja — Slovincem! S posebnim povdankom ponatičuje namreč svarilo v »Grazer Tagespost« na adresu tržaških Slovencev: **slovensko ljudstvo bo zavoljo teh verskih bojov trpelo veliko škodo, ker troši tako zastoj svoje narodne moči!**

Kaj škrate se je zgodilo z našim »Piccolo«?! Saj se to skoraj tako glasi, kakor je bilo pred kratkim čitati v ljubljanskem — »Slovenec«!

Tudi o sklepih škofijske sinode v Krku glede staroslovenskega bogoslužnega jezika je »Piccolo« svojedobno grozno kričal in uprizoril celo kampanjo!

Po tem je bilo računati, da on prvi razglasi izid te ljute borbe. (Tokrat je »Piccolo« metal blato na sv. Stolico takim načinom, da ga je zavrčal celo naš »Trieste«, ki je sicer glasilo brezkonfesijske vlade.) Ali »Piccolo« nazaduje — tudi o tem izidu ne zna nič! Ali bo zopet čakal, da mu iz Gradca dopošljejo — prevode iz hrvatskih in slovenskih listov?!

Irredente ni! O slavnosti v Rimu v spomin 25-letnice smrti kralja Viktorja Emanuela piše »Messaggero«: »Bila je to spontanna, nikakor ne pripravljena pojava, instinktiven vsklik iz pra maočice, kakor oni matere, ki hoče odtujenega sinu zopet objeti. Včerajšnja slavnost je zadobila novo važnost po manifestaciji nagnjenja do neodrešene Italije! Na preganjanje, tlačjenje in žaljenje Italijanov Istre, Dalmacije in južnega Tirola, kakor tudi na zadnje izzivanje po odpovedi trgovinske pogodbe je rimsko mešanstvo dalo izdaten odgovor v imenu vse Italije!«

Da, italijanski list ima prav: ta odgovor je jasen, da več jasnosti ni želeli. In če bi vendar trebalo še kaj pojasniti, kje so in kdo so tisti, ki tvorijo tisto neodrešeno Italijo, do katere je v Rimu vsa Italija manifestirala svoje nagnenje: naš tržaški magistrat je dal to pojasnilo z že opisano demonstracijo ob 25 letnici smrti Viktorja Emanuela.

In tako dalje . . . ! Irredente pa vendar le ni . . . !

Konkurenca žensk v uradih. V soboto zvečer imel je neki Menicanti v prostorih društva privatnih uradnikov predavanje o vprašanju konkurence žensk v uradih. Baval se je posebno s ženskami, kakor uradnicami v trgovini. Dejal je, da so sedanji odnosi krivi, da silijo ženske tudi v trgovino kakor uradnice. Dandanašnji da se ženske v mestu težko poročijo in stariši da ne zaslužijo toliko, da bi mogli dostojno oskrbovati svoje neporočene hčere, katere morajo torej same skrbeti za se. Menicanti se je izjavil proti zahtevi, naj bi se ženske izključile iz pisarn trgovinskih tvrdk, nasvetoval pa je, naj bi se delalo na to, da bi dobivale tudi ženske tako plačo, kakor jo dobivajo moški.

Tekom svojega predavanja pa je tudi trdil, da bi trgovci gotovo ne najemali ženskih uradnic, ako bi morali iste ravno tako plačevati, kakor moške. Čudna logika to: ženske naj bi se ne podilo iz uradov, delalo pa naj bi se na to, da bi zshvale tako veliko plačo, kakor moški in se tako same zapodile iz uradov! To bi bilo, kakor na Turškem, kjer sultan ne ukszuje moriti onih dostojanstvenikov, ki so padli v nemilost, pač pa jim namigne, naj se sami usmrtno, ako nočejo, da bodo umorjeni. Nam se dozdeva, da, kakor moški, tudi ženske ne ho-

dijo v urade, da bi si tam preganjale dolg čas, marveč, ker potrebujejo zaslužka — kar je sicer tudi predavatelj sam priznal — katera bo potem tako nespametna, da bo zahtevala večjo plačo, ako ve, da jo trgovec raje odslovi in vzame uradnika, nego da bi jej dal tako plačo, kakor možkemu. Konec koncev je torej tudi Menicanti za to, da bi se ženske iztiralo iz uradov, le v načinu, kako naj bi se jih iztiralo se razlikuje od drugih. Drugi menijo namreč, naj bi se jih iztiralo se silo, medtem, ko priporoča on, naj se jih iztira na zvijačni način. Uvodoma pa je sam priznal, da ženske silijo v urade zato, da se na ta način preživijo, ker se dandanašnji dekleta po mestih težko poročijo. — Moški, med katerimi se nahajajo tudi zasebni uradniki, nočejo torej za ženske skrbeti tako, da bi jih poročili, pustijo naj jih potem vsaj, da se same z delom svojih rok in svojega uma preživljajo, kakor morejo in zjajo, saj se vendar od žensk ne more zahtevati, da bi poskakale v morje zato, da bi možkim ne delale konkurence. Ako pa se delo samostojne ženske more sploh imenovati konkurenca, so te konkurence krivi moški sami in naj radi tega ne dolžijo in preganjajo žensk. One bi gotovo raje doma glasovir igrale, čitale romane ali pa slikale, nego, da morajo od ranega jutra do poznega večera tičati sključene v kakej zatohlej pisarniški kletki.

Vsem slovenskim tamburaškim društvom in posamičnim tamburašem. Novo ustanovljena »Zveza čeških tamburaških društev« prične v spomladi izdati svoj lastni organ »Vestnik tamburašky«, ki hoče biti tudi na razpolago bratskim slovenskim društvom. Vsa društvena poročila in druge vesti, ki so v dotiki s tamburanjem, naj se pošiljajo na naslov: Ivan Novák, Praga II. ulice v Karlova št. 453, kateri tudi odgovarja na vsa vprašanja.

Okrajna bolniška blagajna. V minulem tednu je bilo naznanjenih 1071 slučajev bolezni. Od teh je bilo 1051 oseb spoznanih zdravih, tako jih je še 1631 v podpori. Med te je šteli 183 bolnikov, kateri spadajo zavarovalnici proti nezgodam. Konstatiranih je bilo 192 prestopkov zdravnikovih odredb. Podpore v minulem tednu je bilo izplačane 17.079,28 K.

Za črnovojnik. Oai črnovojniki iz leta 1860, ki so bili rojeni v Trstu in ki niso še prejeli svoje odslovne listine, so pozvani, da se tekom meseca februarja zgledajo na magistratnem oddelku za vojaške stvari, Via Mude vecchia št. 2, 3 n. Prinesejo naj seboj črnovojniški list.

Iz Amerike. Včeraj je priplul v naše pristanišče parnik »Adria« z 51000 vreč kave. Z istim parnikom je dospelo semkaj 16 ogrskih izseljencev, ki se vračajo vsled odredbe avstro-ogrškega konzulata v Rio de Janeiro. Slednjič je došel na »Adri« vojaški begun Peter Lihart iz Zagreba, ki je pred letom dni pobegnil z neke vojne ladje.

Poskus samomora. Znana krčma »Andemo de Franz«, kjer se shaja mnogo Slovencev, bila je sinoči pozorišče tragičnega čina. Tragika obstoji že v tem, da je 23-letni krojač Jakob V., ki zahaja v to krčmo zelo nesrečno zaljubljen, sinoči pa so postale njegove srčne bolečine gotovo neznosne, vsled česar je sklenil storiti bitko smrt in s tem dokazati, da so rahločutna srca še vedno dostopna čuvstvu vroče, zveste in neugasne ljubezni.

Hotel se je najprej zastrupiti, a ker se mu je zdelo škoda kvariti dobro »Franzevo« vino s slabim strupom, izvolil si je bolj junaško smrt, ustrelil se je namreč v glavo. Prvič mu je sicer izpodletelo, drugič pa je že bolje pomeril in ga je krogla nekoliko opraskala po glavi, tako da mu je rudeča kri iz vročega, ljubečega srca, skozi glavo curljala na tla. Ker je hotel slavni »črni graben« še bolj povzdigniti v časti, šel se je tja dol streljat, namreč v klet pod zemljo. Ko je rajen in po njegovem zatrjevanju že »mrtev« spisal »testament« odpeljali so ga v bolnišnico, kjer mu ozdrave rano na glavi; srčne rane pa si bo pozneje zdravil.

Iz-pred naših sodišč. Na tukajšnjem okrajnem sodišču za kazenske stvari je bil včeraj na šestdnevni zapor obsojen Josip Rigotti iz Trsta, ker se je v soboto predstavil tukajšnjemu konzulu argentinske republike, g. Pollacku, kakor argentinski poddanik in zahteval podporo. Ker ni imel nobenega dokumenta, s katerim bi se bil mogel izkazati za argentinskega državljana, mu

Pollack ni hotel dati ničesar. Rigotti je začel vsled tega razsajati in je bil odveden v zapor. Na včerajšnji razpravi se je izgovarjal, da je bil pijan.

Stare poštna nakaznice in poštna spremnice. Rok za uporabo in izmenjanje golie za poštna nakaznice in poštna spremnice s povzetimi poštnimi nakaznicami stare emisije raztegnil se je do 31. januarja 1903.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 14. jan. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Giuliani št. 10, hišna oprava; v Škednju 172, hišna oprava; ulica delle Monadie 4, 2 stroja za šivati; ulica Giulia 11, 1 šifoner; ulica 26, 2 konja; ulica Stadion 14 in ulica dalle Aque, hišna oprava; v Škorkoli 395/31, hišna oprava; ul. S. Martiri 6, hišna oprava.

Društvene vesti.

Zanimanje za plesni venček tržaških gospa prihodajo soboto je veliko. Upamo torej, da se v soboto snide vsa naša slovanska elita v Čitalnici, kjer se povselimo in tako pomoremo tudi oni šolski družbi, ki nam postavlja branike in trdnjave na mejah naših pokrajin.

Torej pridite vsi, ki ste dobili vabilo! Kdor pa je še ni dobil, naj se zgleda zanje pri gospej dr. Rybářevi.

Na veselo svidenje v soboto dne 17. t. m. ob 9. uri v Čitalnici!

Za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija je nabrala vesela družba ob krstu Božidara Nabergoj-a na Proseku 3 K 60 st.

Gosp. Milan Nabergoj je daroval za »božičnico« 2 K. Bog živi vrle naslednike Nabergojeve!

Vesti iz ostale Primorske

× **Mestni zastop na Reki** je z vsemi glasovi proti enemu odbil prošnjo reških Hrvatov za ustanovitev ene hrvatske ljudske šole in je s tem pokenal, da lahko da tržaškemu mestnemu zastopu roko, kar se tiče pravičnosti in politične morale. Kakor pri nas gonijo slovenske mestne otroke v okolico, tako je šolski svet sporočil mestnemu svetu reškemu, da hrvatski otroci morejo hoditi — na Sušak, kjer je dovolj hrvatskih šol.

× **Obzorje** piše: Nekdaj je bil Kvarner naredno žarišče, ki je v oduševljenju in požrtvovalnosti prednjačilo vsemu hrvatstvu. Poslednja leta je minolo vse, nehalo se je skoro narodno živeti. Sedaj — hvala Bogu — se obrača na bolje. Namesto nedoločenih, daljših in nejasnih ciljev, ki so mogli v gotovem času navduševati srca, oglašajo se sedaj zahteve s povsem konkretno obliko. Danes vedo, kaj jim je storiti v prvi vrsti — danes se zahteva hrvatska šola! To je stvar vsega narodnega organizma. Na krvavo žaljenje od strani mestnega zastopa reškega, naj odgovori ves narod: mirno, stvarno, vstrajno. Narod sam naj si ustanovi svojo šolo na Reki!

Vesti iz Kranjske.

* **Mesto v Ameriko v smrt.** Magaziner v papirnici v Vevčah, Karol Eberle, je živel v neslogi s svojo ženo. Krivda na tem pa je menda na strani žene. Slednjič je sklenil izseliti se v Ameriko in je od vodstva papirnice dobil izborno spričevalo. Žena, izvedša o nakani moža, je naznanila policiji, da ta sledaji razprodaja njeno pohištvo. Ko je Eberle v soboto šel mimo magistrata v Ljubljani, ga je pozval redar, naj gre z njim v stražnico. Ko so mu pa tu naznanili, da mora ostati v zaporu, je Eberle potegnil iz žepa revolver in se ustrelil.

* **Žganje jo je umorilo.** 19-letna brezposelna Frančiška Trtnikova je od sobote zvečer pa do včeraj zjutraj v Erjavčevih gostilni v Spodnji Šiški pomagala kakor natakarica. Po dovršenem delu je začela piti žganje in ko ga je že izpila dve osminki, se je bahala, da si ga upa izpiti še pol litra. Neki gost ga jej je res plačal še pol litra in ona ga je izpila, na kar je obležala nezavestna. Pripeljali so jo v ljubljansko bolnišnico, kjer je popoldne umrla.

* **Sila ljubezni.** Tapetnik N. Jeranšič iz Most pri Ljubljani je ljubil Bajdovčev hčer iz Štepanove vasi. Njej pa je prišla v glavo neka muha in se sedaj ženi z nekim udovcem. V petek pa je v njem prekipela

sila užaljene ljubezni tako močno, da je — z vilami nagnal njo in njeno mater. Poslednjo je celo ranil na nogi. Dali bodo vile, kakor maščevalke radi užaljene ljubezni, imele primeren epilog na sodišču, o tem ne govorimo kroniki.

* Družba tati. V Kranju je policija zasačila celo družbo tati, ki so kradle na semnju. Družba je že pod ključem, kjer ima počakati na zaslužen plačilo. Pri njih so našli raznega blaga in precejšnjo svoto denarja.

Vesti iz Štajerske.

— Za dobe objektivnosti in mirjenja narodov. V Ormožu in pri sv. Lenartu sti razpisani mesti sodnih pristavov. Ti mesti pa sti ostali izpražnjeni. Bilo je sicer prošilec, ali prošnje so se jim vratile. To pa je bil menda le goli slučaj, da so ti prosili — Slovenci.

Za to pa je neki dr. Weiss, ki se je v tistem znanem kurzu (risum teneatis amici) »naučil« slovenski, hitro imenovan pristavom v Mariburgu.

Štajerci se tudi spominjajo, kako je bil neki Fehleisen, ki ne zna slovenski in je protestant, tako reklo iz pred mize izpraševalcev (ko je polagal izpit) imenovan pristavom; dočim so bili slovenski kompetentje zavrnjeni, ker taka mesta morajo ostati na razpolago za Gleispachove »kurziste«.

Veleobjektivni g. Koerber je pokazal se svojimi imenovanji, ki jih je izvršil kakor voditelj ministerstva za pravosodje, da mu ni neljubo tisto postopanje Gleispachovo, ki naj slovenskim kandidatom čim temeljiteje omrzi sodni poklic. Saj se je sedanji justični upravi nedavno temu posrečilo, da je dva izborna kandidata iztisnilo iz državne službe.

Ozirom na to postopanje opazila »Süddeutsche Presse«: »Ob tako izvrševani »pravičnosti« naj se ne čudita gospoda grof Gleispach in dr. Koerber, ako doznata, da je za gotove državne funkcionarje med Slovenci vedno pogostejše čuti označenja, s katerim so nekdanj na Češkem označali — c. kr. gospode. V nas se vlada vedno bolj — hunsko-madžarski!«

Razne vesti.

Zakonska dvojica Lonyay. Dunajski listi poročajo, da je med grofom Lonyayem in njegovo soprogo Štefanijo, bivšo avstrijsko prestolonaslednico, nastal spor ter da je Lonyay zapustil svojo soprogo in odšel, ne da bi bil naznanil cilj svojega potovanja. — Med grofom in njegovo soprogo da že dolgo časa sem niso vladali ravno najlepši odnosi. Nekdanja prestolonaslednica da nikakor ne more pozabiti na časti in udobnosti, katere je uživala, predno se je poročila s svojim sedanjim soprogom, grofom Lonyayem. Štefanija da se je tudi nahajala vedno v denarnih stiskah in je zahtevala od svojega soproga, naj proda grad v Bodrogu, česar pa isti ni hotel storiti, ker noče prodati gradu, katerega je podedoval od svojih prednikov. Vsled tega mu je Štefanija nedavno temu zapretila, da se povrne k svojemu očetu, belgijskemu kralju, ker da hoče živeti kakor princezinja, ne pa kakor beračica.

Krvava drama se je odigrala te dni v Jezerih, blizu Zamosta na Hrvaškem. Neki Petar Kovač je odšel z ženo, bolj odraslimi otroci in posli k maši v Plešče. Trojico otročičev pa je pustil doma pod nadzorstvom stareje služkinje. To so bili 10 letni Josip, 6 letni Evgen in 2 letni Rudolf. Med tem, ko so se otroci igrali med seboj in služkinja opravljala svoje posle sedaj v sobi, sedaj v kuhinji, je prišlo nekaj eiganov. Služkinja jih je hotela odpraviti, ali oni se niso dali, marveč so šli v sobo, da bi se tam greli. V strahu, da ne bi eigan kaj ukradli, odločil se je mati Josip, da jih odpravi iz hiše. Šel je po očetovo puško, na kateri je nategnil petelina; a ko se je vrnil, videl je, da so eigan že odšli. Sedaj je hotel Josip spustiti petelina in odnesti puško na nje mesto. Ali pri tem se mu je puška sprožila in je strel zadel malega Evgena, ki je stal le par korakov oddaljen. Evgen je ostal mrtev na mestu. Došla je sodna komisija.

Papiga kakor — tajen policijst V nekem skladišču blaga v Odesi se je pripetil te dni ta le zabaven prizor: V skladišču je došla neka jako odlično oblečena dama, da bi si kupila šal. Po dolgem pogajanju je menila, da je cena previsoka in je hotela zapustiti skladišče. V ta hip je vstopil neki mož, ki je nosil seboj papigo v kletki. Papiga je ta-

koj začela kričati: »Držite tatu!« Dama se se je tako prestrašila, da je padel od nje dragocen šal, katerega je bila skrila pod svoj plašč. Prijeli so jo in dali zapreti. Seveda je papiga le čisto slučajno izrekla one besede. Saj družih ni znala.

Dejstva kriče! V ilustraciji izvajanjem g. Frana Podgornika, ki je v svojem temeljitem članku »Jugoslovani I. 1902«, dokazal, da imajo dobička le tretji, ako se slovanska plemena na jugu koljejo med seboj, donša »Hrvatski Branik« članek, v katerem je konstatirano, da je v Zagrebu, v srcu Hrvatske, otvorilo prodajalnice: 6 pravoslavni, 1 katolik in os . . . 24 Ždov!

Te številke kriče!
Povsod enaki! Včerajšnji »Trieste« prinaša neki dopis iz Skadra, iz katerega je posneti, da je italijanski usiljivec povsod enak, ko more izpodrivati druge in jim trgati kruh iz ust.

Na črnogorski reki Bojani vozijo od starodavnih časov le domači veslarji, ki imajo tu, na Bojani, edini pravico za vožnjo in za ribarstvo.

Od lanskega leta sem pa je, po prizadevanju tamošnjega italijanskega konzulata, ki je izposloval pri laški vladi 3000 lir mesečnih, začela laška parobrodna družba »Puglia« voziti po Bojani, prej samo pošto, potem pa tudi druge trgovske predmete. Domači veslarji, ki so že v početku grdo gledali laškega konkurenta, so zadnje čase, ko je laška družba znižala navadne vozne cene za celih 40 odstotkov, uvideli, da jim grozi pogin. In temu primerao so uredili svoje postopanje.

Te dni se je parnik omenjene laške družbe vstavil sredi pota, tako, da ni mogel izvršiti svoje naloge ter prepeljati naloženih 100 kvint. turščice na določeno mesto. (Voda v Bojani je namreč plitva in je s parnikom, če tudi prirejenim navlašč za to plovbo, onemogočena nadaljna vožnja.)

Da se izvrši prevoz turščice, naložene na laškem parniku, so pozvali domače veslarje, ki naj bi na svojih barkah dovršili ono, česar ni mogel dovršiti parnik.

Prevoziti bi morali turščico od parnika do Skadra, kar pa so domačini soglasno odklonili, izjavivši, da so določili stavkati!

Zraven navedenega je šlo tu še za to, da bi s parnikom »Jolanda« prekosili brzino avstrijske pošte, kar bi mnogo koristilo Italiji in škodilo naši državi. Kakor rečeno zgoraj, se je ta poskus ponesrečil popolnoma in bo morala laška »Jolanda« nazaj, od koder je prišla!

Ti naši dobri sosedeje so si povsod enaki! Povsod gledajo, kako bi izpodrivali druge, pa bilo tudi svoje — zaveznike!

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije dunajskega društva za umetne obrti Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da bo srečkanje nepreklicno dne 15. januarja 1903.

Opozarjamo na današnji inserat trgovca in našega rojaka Josipa Luina, ki je prevzel znanó trgovino speerjskega blaga v ulici delle Legna št. 6. Trgovina Luinaova bo di priporočena našemu občinstvu.

Pravljica o človeku z rokavicami.

Češko spisal Ignat Herrmann.

(Iz knjige »Zlčetni historky«. — Prevela A. K.)

Nekdanj je bilo veliko kraljevstvo in v tem kraljevstvu je živel neki mož, in ime mu je bilo Valentin Papagaj. Moč je plačeval jako redno kraljevske davke: vsakokrat po tretjem opominu, kadar mu je prihajal že eksekutor zarubiti pohištvo. Bil je torej uzor miroljubnega in rednega občinarja. Tudi je bil zapisan na kraljevskem uradu v »Pogrebno društvo«, med onimi, katerim se po smrti tiska na osmrtnici, da »jim je bilo življenje posvečeno samo blagru rodbine in človeštva in da so umili v miru z Bogom in svetom«.

Valentin Papagaj bi bil torej v najlepšim miru dovršil smen svojega življenja, ko bi ga ne bila nenkrat napala nenadna, čudna bolezen, ki se mu je zagnedila na koncih prstov.

Ta bolezen je bila jako čudovita ter se je Valentinu Papagaju ponavljala najizraziteje izlasti o pogledu na beriče javnega miru in reda — kakor se je glasil uradni naslov njim, ki so stali na vseh ulicah kraljevstva, na vseh križpotih, na vseh ogljih, na vseh trgih, in so pazili, da ne bi kdo dregnul ob njih.

Ti beriči so nosili poleg zakona krive turške sablje in za pasom pištolo, ter so imeli usten in pisan nalog, da s temi sabljami in s temi pištolami delajo red, kjer-koli bi bilo potreba.

O takih prilikah se je godilo zelo redno, da je bil ranjen, kdor ni imel biti. In takim načinom je bil nekega dne ranjen tudi Valentin Papagaj.

Sam se je izlečil — a ni se izlečila njegova suknja, ki je bila raztrgana od ovrtnika do roba — in kjer je imela turška sablja od samega sekanja že zobe, bili so kraji rane v suknu tako razdrapani, da je krojač Valentina Papagaja izjavil, da iste ni več možno popraviti.

Saj je znano, da krojači sploh neradi popravljajo in najrajši delajo vse novo.

Od tega časa je Valentin Papagaj vsikdar — samo če je kjer-koli zagledal beriče javnega miru in reda — začutil, kako ga neznosno rbi v dlaneh, posebno pa v koncih prstov; in ker je kraljevstvo bilo polno takih prikazni, in ker Valentin Papagaj ni mogel dati očes v žep, arbelo ga je vedno bolj in se končno spremenilo v kronično bolezen, kakor se ni izjavil samo domači zdravnik Papagajev, ampak tudi profesorji vseh vseučilišč, s katerimi se je kraljevstvo ponašalo.

Vsi poskusi zdravniške umetnosti ki naj bi Valentinu Papagaja rešili njegove bolezn, so ponesrečili. Lečili so ga z mrzlo vodo — zastoj; lečili so ga z gorko vodo, še bolj zastoj. Mazali so mu na roki konce prstov, — nič ni pomagalo. Drugi so to vzeli narobe in so mu mazali konce prstov na nogah — brez vsakega vspeha. Nekateri so videli vzrok bolezn v možganih, drugi zopet so mu elektrizovali »sveto kost« — vse brezvspešno. Konec prstov Valentina Papagaja so erbeli dalje.

V tem času, ko je ubogi trpin skušal že vsa javna in tajna sredstva, ko je porabil tri cente slavnih, peničnih bonbonov, izdelanih od starega čarovnika Šnermana, in pet hektolitrov destilovane sodovke iz laboratorija svetovnoznanega doktora Špundusa, o kateri se je bil izkušeni vitez vse vodene stroke, doktor Nežerny, kar najpohvalneje izrazil — je padel Valentinu Papagaju na oči inserat nekega slavnega modernega zavoda v sosednjem kraljevstvu, ki je objavljaj najnovejše, najelegantnejše, najfashionablejše rokavice za kavalirje iz prave avstralske kengurujeve kože. (Pride še.)

Družbi sv. Cirila in Metodija so od 1. do 20. decembra poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Upravništvo »Slov. Naroda« 75.10 K, uradništvo »Slovenca« 199.50 K, gostje pri Kendi v Kamniku iz nabiralnika 10.20 K, župnik Andrej Gliebe v Ormožu za »Ormoške spomine« 4.10 K, župnik Davorin Meško pri Kapeli isto 2 K, posojilnice: v Metliki 20 K, v Krškem 20 K, podružnice: za Kotmarovec in okolico 20 K, možka in ženska v Celju 873.02 K, župnik J. Ramovec za Poljane 40 K, darove Mehorjanov so poslali: župnik Gregor Presečnik na Frankolovem 3 K, župnik Fran Pečanik v Podgorju pri Slov. gradu 12 K, bočno in novoletno darilo so poslali: ženska podružnica v Kranju 70 K, župnik Al. Kummer 2 K, okr. tajnik Josip Pichler 1 K, nadučitelj Fran Lavtižar v Šmartnem pod Šmarno goro 2 K, možka podružnica v Kranju 59 K, podružnica za Zatičino in okolico v Višnji gori 51.30 K, sodb. adj. dr. Svin Hrašovec v Mariboru 10 K, podružnica v v Kranjski gori 80 K (po »Slovenca«), žup. Ignac Leban v Batujah 4 K, Leopold Kofol v Čepovanu zbirko 6.70 K.

Blagajništvo društva sv. Cirila in Metodija.

Brzjavna poročila

Prince saksonski Ivan Jurij na Dunaju. DUNAJ 13. (B.) Princ Saksonski Ivan Jurij je danes zjutraj došel semkaj, da se zahvali cesarju na podeljenju 11. peš polka. Cesar je pričakoval princea na belarijskih stopnjicah na cesarskem dvoru in je pozdravil svojega gosta na jako prisrčen nač. — Sprovel je gosta v določene mu apartamente ter ostal pri njem nekoliko minut. Cesar vsprejme princea predpoludne v posebni avdijenci.

Grof in grofica Lonyay. DUNAJ 13. (B.) Vesti, došle nekaterim listom iz Cap Saa Martin, označajo govorice

o razporu med grofom in grofco Lonyay kakor izmišljene.

Sultan odlikuje grofa Bilowa. CARIGRAD 13. (B.) Glasi se, da je sultan podelil nemškemu državnemu kancelarju, grofu Bilowu, red imtiaz v brilijantih.

Nemški prestolonaslednik v Carigradu. CARIGRAD 13. (B.) Nemški prestolonaslednik dospe semkaj s princem Friderikom dne 23. marca t. l. — Tu estane dva dni.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljanih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Naznanilo in priporočilo.

Častim si naznanjati slavnemu občinstvu da je

prodajalnica jestvin

v ulici delle Legna št. 6
kojo sem več let vodil, prešla v mojo popolno last.

Prodajalnica je dobro založena z vedno zvežim in raznovrstnim blagom. Prodajam testenine iz tovarne Žnideršič & Valencič v Il. Bistrici, Ciril Metodovo kavičino primes in Ciril Metodovo sladno kavo kakor tudi narodne užigalice.

Nadejam se, da me bode slavno občinstvo blagovolilo tudi za naprej počaščati z obilnimi obiski, belezni udani

Josip Luin.

Hiša na prodaj.

Primerna hiša na lepem kraju v bližini Sv. Justa je takoj na prodaj. Pobljže se izve v naši tiskarni, ulica Carintia št. 12.

Proti
kašlju, grihololu, hripavosti, kataru, upadanju glasu, itd. itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve pastilje.
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.
Škatljica stane 60 stotink.

MATTON
GISSHÜBLER
naravn
alkoholna kiselina

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.
TRST
TOVARNA:
Via Teza, vogal
Via Limitana
ZALOGA:
Piazza Resario št. 2 (Solako poslopje)
in Via Riberge št. 21
Telefon št. 670.
Volk izbe: tapetarij, zrcal in slik. Izvršnje narečbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI ČENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na pa. oorod ali železnico franko.

Izvrstno delujoča gostilna

»Pri zlatem levu« v Kanalu

v soški dolini se daje v najem odnosno se tudi prodà. Gostilna ima velike hleve, obširen vrt, dvorišče in 10 opremljenih sob za prenočevanje tujecev.

Preskrbljena je tudi z vso hišno in gospodarsko opravo.

Radi gradnje bohinske železnice obeta se gostilni še večji promet.

Ponudbe sprejema lastnik

A. Kržižič, Kanal.

Naznanilo.

Podpisani večletni gostilničar v znani in zelo obiskovani gostilni »Pri zlatem levu« na trgu v Kanalu otvoril sem sedaj vis-a-vis v svoji hiši na novo:

„Hotel Ulaga“.

Zagotavljam najboljšo in točno po. strežbo z jedili. Točim pristna izvrstna domača črna in bela vina ter Dreherjevo pivo v sodčih. Imam p. n. gg. gostom na razpolago elegantne sobe za prenočišče, shrambe za vozove in hleve za konje. V kratkem napravim na vrtu tudi kegljišče in kroglišče.

Prosim za obilen obisk ter se bežim z vsem spoštovanjem udani.

Fran Ulaga
lastnik.

Friderik Steindler

ulica Aquedotto št. 2. (zraven evetlijskega G. Gherdol).

Specijaliteti v predmetih iz gumija, priprave za zdravnavanje, stroj za metati vodo, zdravniški pasovi, steklenice za dojenje otrok, galoši tovarne „Boston Rubber“.

Sprejemajo se poprave.

M. U. dr. Ant. Záhorský

Trst,
ul. Carintia 8

ordinuje od 9—12 pop.
2—4 pop.

Razprodaja!

Pa nečuvno nizki cen- se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob- stoječa iz

14 krasnih drago- cenih predmetov in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tudi popr. br.) z lepo razr. zlatim pokrovom točno, urejena s 3 letnim jamstvom in škatličo.
- 1 krasna g. ldn ali nikljasta okropna veržica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldn igla, za kravati z im. tir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldn prstan s krasnim kamenom.
- 1 zapno ogledalo v etviju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred- metov z uro Anker-Remont. vred pošilja le za **2 gl. 95 nč.** s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdika

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejem v 8 dneh nazaj in povrnen denar, v sed česar nima kupec nikakega rizika. Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago- cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo. Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Srečkanje že pojutranjem!

Srečkanje nepreklicno

15. januarja 1903.

Glavni dobitek

kron **40.000** kron

Srečke društva za umetno obrt
(Kunstgewerbe-Verein)

po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C.o, Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiff
mann, S. Tavella, Figli di O. Zuculin
v Trstu.

Svilene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti
po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

TRGANJE

v rokah in nogah preneha vsa-
komu v treh dneh ako se po-
služi **antirheuminega**
mazila. Cena steklenic
s točnim navodilom
in s poštnino, ako
se denar naprej
pošlje, gl.
1.50.

Želodčne bolezni,
težka prebavljanja pri po-
manjkanju teka, koncanju, rezavič
in bruhanju grč in prnapieti želodec.
zsluženje, naval krvi v glavi, črevesne bolezni
zdravi

KAŠELJ

preneha ako se uporabi steklenico
trpotčevega soka in franco-
skega čaja. Cena s poštnino
ako se denar naprej pošlje
gl. 1.40. Pri zastar-
elih bolečinah
treba nadaljne
troške.

„SALVATOR“

On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in zunanje bolezni.

Cera cnotu 12 steklenič 2 gl. 50 nvč., 24 steklenič
4 gl. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej
pošlje lekarni

„SALVATOR“

v Varazdinu

(Hrvatsko)

EPICARIN

LILJANOVA POMADA

Jaz popravljam

avtom. stroju za popravljanje in pletenje

„Rapid“

lajti delanje tem strojem je igrača ter se zamore vse v hiši
potrebne poprave za negovinah, perilu itd., katero je več ali manje po-
kvarjeno izvirati ne le hitro temveč tudi **kusno in novemu**
jednako. Vsak šolski otrok zamore delati s tem popolnoma **samostoj-**
nim strojem (tikak del šivalnega stroja) takoj in brez ovire. — Cena
stroja le **K 4.—**, ako se denar predplača **K. 4.40** franko; po poštnem
povzetju **K 4.40**, pošilja tvrdika

I. Schüller, Dunaj II., Kurzbauergasse 4.

Vse stroje za poljedelstvo in vinarstvo.

Novovrstne stiskalnice za oljke in grozdje z novim
diferencijalnim pritiskom

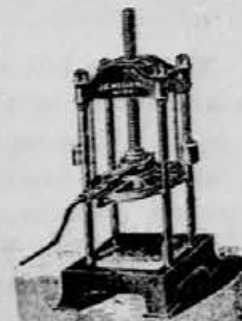
hidravlične stiskalnice za vino

novosti v strojih za škropljenje proti pero-
nosperu in za žvepljanje, grozdni mlini povsem
novega sestava.

Novo svetilke z acetilenskim plinom za
lovenje mrčesov, pumpe za vino, cevi za
vino, kletarsko orodje kakor tudi vse druge stroje kot trieure,
vitke, mlatilnice itd., pošilja po najnižjih cenah

IG. HELLER, Dunaj, II. Praterstrasse 49.

Ceniki zastoj in franko. Dopisuje v vseh jezikih.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnanje na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva, n bavorske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavi v slučaju žentve ali prehoda v vojske zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št 7. Telefon 469.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni nariši, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnic. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina, in sicer **dalmatinsko vino po 32 nvč., istrski refošk po 36 nvč., belo vipavsko po 40 nvč.**

Kuhinja bo vedno preskrbljena z dobriimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Methodijevo
cikorijo.

Polnovplačani akcijski kapital

K 1,000,000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. **Promesse izdaja k vsakemu žrebanju.**

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in novčuje zapale kupone

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.